

sygnatura akt II Ns 728/11

28 września 2016 roku

POSTANOWIENIE

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego B. M.

Protokolant: staż M. P.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2016 r.

sprawy z wniosku M. M.

z udziałem A. M.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków M. M. i A. M. wchodzi:

a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...), o wartości 205.000 zł. (dwieście pięć tysięcy złotych),

b) wierzytelność z tytułu sprzedaży samochodu osobowego F. (...) o nr rej. (...) w wysokości 1.600 zł. (jeden tysiąc sześćset złotych),

2. dokonać podziału majątku wspólnego byłych małżonków M. M. i A. M. w ten sposób, iż spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego opisane w pkt. 1 a) przyznać na wyłączną własność M. M. z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni kwoty 103.300 zł. (sto trzy tysiące trzysta złotych) w terminie 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się przedmiotowego postanowienia,

3. nakazać pobrać od wnioskodawcy i uczestniczki na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwoty po 2.870,10 zł. (dwa tysiące osiemset siedemdziesiąt złotych dziesięć groszy) tytułem zwrotu kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa,

4. ustalić, że każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

sygn. akt II Ns 728/11

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 29 kwietnia 2011 roku M. M., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł o ustalenie, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków M. M. i A. M. wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w Ł. oraz kwota 1.600 zł. pochodząca ze sprzedaży samochodu osobowego P. o nr rej. (...). Dalej M. M. wniósł o dokonanie podziału majątku byłych małżonków w ten sposób, aby opisane powyżej prawo do lokalu mieszkalnego poprzez przyznanie na własność wnioskodawcy ze spłatą na rzecz uczestniczki kwoty 11.800 zł. w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia. Ponadto M. M. wniósł o ustalenie, że do powstania majątku małżeńskiego przyczynił się wyłącznie wnioskodawca, wobec czego wniósł o ustalenie, że przyczynił się do powstania majątku wspólnego w 95 %, a uczestniczka w 5 %. Jako uzasadnienie wniosku o ustalenie nierównych udziałów M. M. wskazał, że lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. (...), stanowiące po przekształceniu główny składnik majątku stron, otrzymał wyłącznie wnioskodawca, na skutek zamiany lokalu przy

ul. (...). Następnie w 1995 r. nastąpiło przekształcenie lokatorskiego prawa do powyższego lokalu mieszkalnego we własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, a wszelkie dopłaty związane z przekształceniem pochodziły z majątku odrębnego wnioskodawcy. Ponadto wnioskodawca podniósł, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) stało się majątkiem wspólnym stron wyłącznie z uwagi na treść obowiązującego wówczas przepisu art. 215 § 2 prawa spółdzielczego.

(wniosek k. 2-5)

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2011 r. Sąd oddalił wniosek uczestniczki o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania przygotowawczego w związku z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przez M. M. czynu z art. 286 § 1 kk. (postanowienie k. 20).

W odpowiedzi na wniosek A. M. stwierdziła, że wnioskodawca nie przyczyniał się do zaspokajania potrzeb rodzinnych, ponieważ przeznaczał pieniądze na alkohol. Ponadto uczestniczka zakwestionowała twierdzenie, że do nabycia własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego przyczynił się wyłącznie wnioskodawca, gdyż mieszkanie zostało wykupione z pieniędzy uzyskanych z księżeczki mieszkaniowej uczestniczki.

(odpowiedź na wniosek k. 26- 32)

Na rozprawie w dniu 6 lutego 2012 r. wnioskodawca zajął stanowisko jak we wniosku. Uczestniczka, reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, przyłączyła się do wniosku co do zasady. A. M. zgłosiła do rozliczenia wierzytelność w kwocie 4.372 zł. tytułem zwaloryzowanej w oparciu o przeciętne miesięczne wynagrodzenie równowartości samochodu F. (...). Ponadto uczestniczka wniosła, aby ustalić, że przyczyniła się do powstania majątku wspólnego w 70 %, a wnioskodawca w 30 %. A. M. wniosła o zasądzenie kwoty 70.000 zł. z tytułu posiadania przez wnioskodawcę ponad swój udział mieszkania nr (...) przy ul. (...) za okres od 1 lipca 1997 r. do 31 stycznia 2012 r.

(protokół rozprawy k. 53- 54).

Na rozprawie w dniu 10 stycznia 2013 r. A. M. zmieniła swoje stanowisko w przedmiocie roszczenia z tytułu posiadania przez wnioskodawcę ponad swój udział powyższego lokalu mieszkalnego, wskazując, że dotyczy to okresu od 1 grudnia 1998 r. do 31 grudnia 2012 r.

(protokół rozprawy k. 83).

W piśmie procesowym złożonym na rozprawie w dniu 13 maja 2013 r. A. M. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 76.000 zł. z tytułu posiadania przez wnioskodawcę ponad swój udział lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) za okres od 1 czerwca 1997 r. do 30 kwietnia 2013 r., kwoty 2.600 zł. tytułem połowy kwoty uzyskanej ze sprzedaży samochodu F. (...), po dokonaniu waloryzacji ceny uzyskanej ze sprzedaży pojazdu, a także zakwestionowała nakłady dokonane przez wnioskodawcę z jego majątku odrębnego na majątek wspólny.

(pismo procesowe k. 100- 101)

Na rozprawie w dniu 23 września 2013 r. wnioskodawca zakwestionował roszczenie z tytułu posiadania przez wnioskodawcę ponad swój udział lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...), w dalszej kolejności podniósł zarzut potrącenia powyższej kwoty z nakładami wnioskodawcy na przedmiotowy lokal w postaci opłat czynszowych.

(protokół rozprawy k. 149)

Postanowieniem wstępnym Sąd oddalił wnioski obu stron w przedmiocie ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym.

(postanowienie k. 163)

Na rozprawie w dniu 14 września 2016 r. A. M. zmieniła swoje dotychczasowe stanowisko w ten sposób, że wniosła o przyznanie prawa do lokalu mieszkalnego na swoją rzecz z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawcy kwoty 20.620 zł. w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia. Ponadto rozszerzyła roszczenie z tytułu posiadania przez wnioskodawcę ponad swój udział lokalu mieszkalnego do kwoty 87.140 zł. opierając się w tym zakresie na opinii biegłego z zakresu wyceny czynszów lokali mieszkalnych.

(protokół rozprawy k. 305- 312).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. i A. M. zawarli związek małżeński w dniu 6 września 1986 r. Ze związku małżeńskiego strony mają dwie pełnoletnie córki, pierwsza urodziła się w (...) r., a druga w 1989 r.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 1997 r. Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał małżeństwo M. M. i A. M. bez orzekania o winie. Wyrokiem z dnia 27 listopada 1998 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację pozwanego od powyższego wyroku.

(bezsporne, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi k. 6- 7, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi k. 7)

M. M. posiadał w Banku (...) S.A. w Ł. w latach 1987- 1988 trzy rachunki bankowe, których saldo na dzień ich otwarcia wynosiło łącznie 13.215,82 USD.

(zaświadczenie k. 8).

M. M. przysługiwało prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) w Ł..

(zeznania M. M. k. 150 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami k. 41, pismo (...) Osiedle (...) k. 11)

W dniu 14 listopada 1988 r. matka wnioskodawcy wyraziła zgodę na jego zameldowanie w zajmowanym przez nią mieszkaniu nr (...) przy ul. (...), z powodu wymaganej opieki.

(oświadczenie k. 148)

W dniu 10 lipca 1989 r. M. M. otrzymał przydział lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy ul. (...) w Ł. na warunkach lokatorskiego prawa do lokalu. W przydzielonym lokalu mogli zamieszkać uczestniczka A. M., 2 córki stron oraz matka wnioskodawcy. Przydział powyższego lokalu M. M. otrzymał w zamian za lokal przy ul. (...) i ul. (...).

(przydział lokalu mieszkalnego k. 9- 10, zeznania M. M. k. 150 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami k. 42).

W dniu 30 marca 1995 r. M. M. otrzymał przydział lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy ul. (...) w Ł. na warunkach własnościowego prawa do lokalu. W przydzielonym lokalu mogły zamieszkać uczestniczka A. M. i 2 córki stron.

(przydział lokalu mieszkalnego k. 9- 10).

W czasie trwania małżeństwa M. M. i A. M. nabyli własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ulicy (...).

(bezsporne: zaświadczenie k. 12).

W czasie trwania małżeństwa M. M. i A. M. nabyli samochód F. (...) o nr rej. (...).

(zeznania M. M. k. 151 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami k. 42)

W dniu 19 sierpnia 1998 r. M. M. sprzedał samochód F. (...) o nr rej. (...) za kwotę 1.600 zł.

(umowa sprzedaży k. 13).

W dniu 30 maja 1997 r. A. M. zabrała z mieszkania nr (...) przy ul. (...) za zgodą wnioskodawcy meble oraz urządzenia gospodarstwa domowego, które zostały wymienione w piśmie podpisanym następnie przez strony i członków ich rodzin.

(oświadczenie k. 14)

W połowie 1997 r. A. M. opuściła mieszkanie przy ul. (...) w Ł.. Następnie wnioskodawca wymienił zamki w drzwiach, uniemożliwiając uczestniczce dostęp do mieszkania.

(zeznania świadka M. Z. k. 84, zeznania świadka E. Z. k. 85).

Wysokość uzyskanego czynszu/przychodu przypadającego na uczestniczkę z tytułu wynajmu lokalu nr (...) położonego przy ul. (...) w Ł. w okresie od 1 grudnia 1998 r. do 31 grudnia 2014 r., dla lokalu nieumeblowanego, przy efektywności najmu 100 % wynosi 87.140 zł., dla lokalu nieumeblowanego, przy efektywności najmu 85 % wynosi 74.069 zł., dla lokalu umeblowanego, przy efektywności najmu 75 % wynosi 98.033 zł.

(opinia biegłego z zakresu wyceny czynszów za lokale mieszkalne k. 185- 223)

Wartość rynkowa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) w Ł. według cen z daty wyceny i stanu lokalu z listopada 1998 r. wynosi 205.000 zł.

(opinia biegłego rzeczoznawcy majątkowego k. 249- 274)

W trakcie trwania małżeństwa M. M. zaczął pracować w 1988 r. jako lekarz na oddziale chirurgicznym w szpitalu im. B. w Ł. (obecnie im. J. B.). Następnie w okresie od 1991 r. do 1997 r. wnioskodawca pracował w (...) Pogotowia (...). Równocześnie M. M. pracował w szpitalu im. (...) na oddziale laryngologii. Potem M. M. pracował w szpitalu (...) w Ł.. Od 1991 r. lub 1992 r. wnioskodawca prowadził gabinet masażu wibro- akustycznego w jednym z pokoiów mieszkania przy ul. (...). Ponadto M. M. wyjeżdżał za granicę w celach handlowych.

(zeznania M. M. k. 151 w zw. z informacyjnymi wyjaśnieniami k. 42, zeznania świadka M. Z. k. 84, zeznania świadka E. Z. k. 85).

A. M. pracowała jako lekarz psychiatra. Ponadto uczestniczka pracowała jako psycholog w telefonie zaufania. Od 1993 r. w mieszkaniu przy ul. (...) prowadziła gabinet psychologiczny. Uczestniczka wykonywała również czynności w gabinecie wibroakustycznym. Ponadto A. M. zajmowała się wychowywaniem córek oraz prowadzeniem domu.

(zeznania uczestniczki A. M. k. 160, zeznania świadka M. Z. k. 84, zeznania świadka E. Z. k. 85, zeznania świadka S. W. k. 103).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów w postaci dokumentów, zeznań stron oraz świadków, a także opinii biegłych z zakresu czynszu najmu lokali mieszkalnych i wyceny nieruchomości. Uczestniczka kwestionowała opinię biegłego rzeczoznawcy, jednak w ocenie Sądu jej zarzuty są bezzasadne. Na rozprawie w dniu 14 września 2016 r. biegły A. Z. wyjaśnił, że zasadnicze znaczenie ma stan lokalu mieszkalnego z daty ustania wspólności majątkowej, w związku z czym przy określeniu wartości ograniczonego prawa rzeczowego do lokalu nie może zostać wzięta pod uwagę termomodernizacja budynku przy ul. (...) w Ł., wykonana w 2004 r. Dlatego też Sąd uznał opinię rzeczoznawcy majątkowego za w pełni jasną, rzetelną i spójną.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 32 par.1 k.r.i.o dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Rozwiązanie małżeństwa przez rozwód skutkuje ustaniem

wspólności majątkowej. Od tej chwili do majątku, który był objęty wspólnością ustawową, zgodnie z art.46 k.r.o., w sprawach nieunormowanych w artykułach poprzedzających od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Także przepis art. 567 § 3 k.p.c. stanowi, iż do podziału majątku objętego wspólnością ustawową w kwestiach nie unormowanych stosuje się przepisy o dziale spadku od art. 680 do art. 689 k.p.c. Te ostatnie zaś (art. 688 k.p.c.) odsyłają do odpowiedniego stosowania przepisów o zniesieniu współwłasności. W świetle art. 210 k.c., każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności.

Jak wynika z powołanych powyżej przepisów normujących postępowanie o podział majątku wspólnego, w postępowaniu tym Sąd w pierwszej kolejności ustala skład i wartość majątku wspólnego. W tym zakresie, Sąd zobligowany jest do działania z urzędu (art. 684 w związku z art. 567 § 3 k.p.c.).

Majątkiem wspólnym objęte jest spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu przydzielone w trakcie trwania małżeństwa obojgu małżonkom lub jednemu z nich dla zaspokojenia potrzeb rodziny, bez względu na istniejące pomiędzy nimi stosunki majątkowe (art. 215 § 2 prawa spółdzielczego w brzmieniu przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw Dz.U.02.240.2058). Zatem nie ulega wątpliwości, że w skład majątku stron wchodzi własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. (...).

Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...) o wartości 205.000 zł. Sąd przyznał wnioskodawcy mając na uwadze to, że M. M. dłużej niż uczestniczka zajmował ten lokal, do chwili obecnej ponosi wszelkie opłaty związane z utrzymaniem lokalu mieszkalnego oraz od samego początku postępowania wnosił o przyznanie tego składnika majątkowego na swoją rzecz. Nie można również zapominać, że to M. M. otrzymał przydział przedmiotowego lokalu mieszkalnego na skutek zamiany przysługującego mu prawa do lokalu przy ul. (...).

W sytuacji, gdy przedmioty należące do majątku wspólnego zostaną zbyte bądź utracone podlegają one rozliczeniu między małżonkami. Dlatego też Sąd przyznał wnioskodawcy równowartość samochodu marki F. (...) w kwocie 1.600 zł, gdyż samochód ten został przez niego sprzedany. Jeżeli chodzi o wartość samochodu to Sąd oparł się na wartości wynikającej z umowy sprzedaży. Co prawda uczestniczka kwestionując powyższą wartość, zgłosiła do rozliczenia wierzytelność w kwocie 4.372 zł. tytułem zwaloryzowanej w oparciu o przeciętne miesięczne wynagrodzenie równowartości samochodu F. (...). Jednak w ocenie Sądu powyższe stanowisko A. M. nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż uczestniczka nie wniosła o przeprowadzenie dowodu na okoliczność wartości powyższego składnika majątkowego, a w tym zakresie ciężar dowodu leżał po jej stronie.

W myśl art. 567 § 1 kc w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Ponieważ istniał spór pomiędzy stronami co do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, na zgodny ich wniosek Sąd orzekł w tym przedmiocie postanowieniem wstępnym oddalając wniosek zarówno ze wnioskodawcy, jak i uczestniczki.

Nie ulega wątpliwości, że przydział lokatorskiego prawa do lokalu przy ul. (...) w Ł. został uzyskany na skutek zamiany przysługującego wnioskodawcy prawa do lokalu przy ul. (...). Natomiast strony nie były zgodne co do źródła pochodzenia środków przeznaczonych na przekształcenie prawa do lokalu mieszkalnego z lokatorskiego na spółdzielcze własnościowe. Według M. M. pieniądze na ten cel pochodziły wyłącznie z jego majątku osobistego w postaci pieniędzy, które odziedziczył po śmierci swojego ojca. Z kolei A. M. zeznała, że środki na przekształcenie prawa do lokalu mieszkalnego, zostały wypłacone z należącej do uczestniczki księżeczki mieszkaniowej. Brak inicjatywy dowodowej stron postępowania doprowadził do uznania przez Sąd, że M. M. nie udowodnił wysokości nakładu z jego majątku odrębnego na majątek wspólny, podlegający rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego byłych małżonków.

Wnioskodawca otrzymał składniki majątku wspólnego o łącznej wartości 206.600 zł. zatem spłata z tytułu różnicy wartości winna wynosić 103.300 zł dla uczestniczki.

Sąd nie uwzględnił roszczenia A. M. o zasądzenie od wnioskodawcy kwoty 87.140 zł. z tytułu posiadania przez wnioskodawcę ponad swój udział lokalu mieszkalnego. Należy zauważyć, że powyższa kwota wynika z opinii biegłego z zakresu wyceny czynszów lokali mieszkalnych. Co prawda nie ulega wątpliwości, że w maju 1997 r. A. M. wraz z dwoma córkami stron opuściła przedmiotowe mieszkanie, a wnioskodawca wymienił zamki w drzwiach. Jednak powyższe zachowanie M. M. należy ocenić jako normalne w okolicznościach rozkładu pożycia małżeńskiego stron. A. M. nie żądała od wnioskodawcy umożliwienia jej korzystania z części lokalu mieszkalnego, choćby do prowadzenia gabinetu psychologicznego. Twierdzenia uczestniczki o zgłaszaniu takich żądań w ocenie Sądu nie są prawdziwe, a wynikają z przyjętego stanowiska procesowego. Stanowisko Sądu znajduje swoje potwierdzenie również w treści oświadczenia znajdującego się na karcie 14, z którego wynika, że w dniu 30 maja 1997 r. A. M. zabrała z mieszkania nr (...) przy ul. (...) za zgodą wnioskodawcy meble oraz urządzenia gospodarstwa domowego, które zostały wymienione w piśmie podpisanym następnie przez strony i członków ich rodzin. Ponadto uczestniczka wymieniła ruchomości, które zamierza zabrać ze wspólnego mieszkania stron, a także stwierdziła, że część swoich osobistych rzeczy oraz rzeczy dzieci pozostawia na dłużej w mieszkaniu nr (...) przy ul. (...), gdyż w mieszkaniu przy ul. (...) brakuje na nie miejsca. Z treści omawianego oświadczenia wynika jasno, że pomiędzy M. M. i A. M. istniało porozumienie co do podziału wspólnych ruchomości oraz przechowaniu części rzeczy w mieszkaniu stron. Treść omawianego oświadczenia przeczy twierdzeniom uczestniczki o tym, że na skutek zachowania wnioskodawcy została pozbawiona możliwości korzystania z przedmiotowego mieszkania. Nie może ująć uwadze również fakt, że M. M. umożliwił zamieszkanie A. M. oraz swoim dwóm córkom w mieszkaniu nr (...) przy ul. (...), zapewniając w ten sposób zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych uczestniczki. Poza tym na rozprawie w dniu 23 września 2013 r. kwestionując roszczenie z tytułu posiadania ponad swój udział lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...), wnioskodawca w dalszej kolejności podniósł zarzut potrącenia powyższej kwoty ze swoimi nakładami na przedmiotowy lokal w postaci opłat czynszowych.

Sąd nakazał pobrać od wnioskodawcy i uczestniczki na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwoty po 2.870,10 zł. tytułem zwrotu kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w postaci wynagrodzenia biegłego z zakresu wyceny czynszów lokali mieszkalnych (4.166,69 zł.) i rzeczoznawcy majątkowego (1.573,52 zł.).

Odnośnie kosztów postępowania, Sąd zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 520 § 1 kpc ustalił, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Wyjątki od tej zasady zostały ustanowione z dalszych paragrafów art. 520, stanowiąc, iż jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników (§ 2). Paragraf 3 zaś stanowi, iż jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie. W orzecznictwie i doktrynie zwraca się uwagę, iż w postępowaniu nieprocesowym nie ma „pojedyńku” dwóch przeciwstawnych sobie stron, dlatego też nie można mówić o przegrywającym, który powinien zwrócić koszty postępowania wygrywającemu (por. art. 98 § 1). Przeciwnie, z treści całego art. 520 wynika, że ustawodawca zakłada, że w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu uczestnikowi. Dlatego ten, kto poniósł koszty sądowe lub koszty zastępstwa procesowego, nie uzyskuje zwrotu wydanych kwot od innego uczestnika, ale i nie jest obowiązany do zwracania kosztów poniesionych przez innego uczestnika (tak. Bodio Joanna, Demendecki Tomasz, Jakubecki Andrzej, Marcewicz Olimpia, Telenga Przemysław, Wójcik Mariusz P [w] Komentarz do art.520 kodeksu postępowania cywilnego, LEX/el. 2010).